

Sektörel İhracat-İstihdam İlişkisi: Türkiye Örneği (2004-2011)*The Relationship of Sectoral Export-Employment: The Case of Turkey (2004-2011)*Başak Gül AKTAKAS¹Faruk MIKE²Cengiz AYTUN³Mina Mahjoub LALEH⁴**ÖZET**

Dış ticaretin ekonomik büyüme üzerinde yarattığı olumlu etki, günümüzde oldukça kabul edilen bir görüştür. Özellikle ihracat artışlarına paralel olarak, istihdam oranlarında sürekli bir artışın yaşanacağını beklemek, ilk bakışta kabul edilebilir bir durum gibi görülebilir. Ancak dış ticarete konu olan endüstrilerde, üretilen mallar ve kullanılan faktör yoğunluklarına göre, istihdam için sürekli bir olumlu etkinin meydana gelmediği dikkat çekmektedir.

Türkiye için 2004-2011 döneminin dikkate alındığı bu çalışmada, yıllık veriler kullanılarak, yedi farklı sektördeki ihracatın istihdam üzerindeki etkisini ortaya koymaya yönelik bir ihracat-istihdam analizi yapılmıştır. Hem statik hem de dinamik panel veri analizlerinin uygulandığı bu çalışmada, öncelikle statik model ele alınmış ve sektörel ihracatın sektörel istihdam üzerindeki etkisi test edilmiştir. Ardından dinamik modellere geçilerek, ilk olarak çalışan başına ihracatın istihdamın artış oranı üzerindeki etkisi, ikinci olarak sadece ihracatın istihdamın büyüme oranı üzerindeki etkisi ve son olarak ise ihracatın istihdam üzerindeki etkisi test edilmiştir. Sonuçlar, statik analiz için beklendiği gibi pozitif ve anlamlı iken, dinamik analiz için yapılan üç farklı uygulamada birbirinden farklı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İhracat, İstihdam, Büyüme, Sektörel Emek Piyasası

ABSTRACT

The positive impact of foreign trade on economic growth is a widely accepted view today. Especially paralel to the increase in export, expecting an increase in employment rates can be seen as an acceptable situation at first glance. However, in industries subject to foreign trade, it calls attention that no permanent positive effect has arisen with respect to productions and volume of factors used.

In this study regarding 2004-2011 period in Turkey, by using annual data, an export- employment analysis was carried out aiming to demonstrate the effect of export in seven different sectors on employment. In this study in which both static and dynamic panel data analyses were applied, static model was applied first and the effect of sectorel export on sectorel employment was tested. This was followed by dinamic models. Firstly, the effect of export on the increase rate of employment per employee, then the effect of just export on increase rate of employment and lastly the effect of export on employment were tested. While the results is positive and significant for static panel analysis, it is observed that they are quite different from one another in three different models of dinamic panel analysis.

Keywords: Export, Employment, Growth, The Sectoral Labor Market

¹ Araş.Gör., Çukurova Üniversitesi, İ.İ.B.F., İktisat Bölümü, bgaktakas@cu.edu.tr

² Araş.Gör., Çukurova Üniversitesi, İ.İ.B.F., İktisat Bölümü, fmike@cu.edu.tr

³ Öğr.Gör.Dr., Çukurova Üniversitesi Kozan Meslek Yüksek Okulu, caytun@cu.edu.tr

⁴ Çukurova Üniversitesi, İ.İ.B.F., İktisat Bölümü, mina_mahjoub@yahoo.com